

Otázky na skúšku z MPV II

Definujte pojem štátne územie z priestorového a politicko-právneho hľadiska. Definujte a vysvetlite pojem územná zvrchovanosť štátov a uveďte akým spôsobom je v medzinárodnom práve chránená. Vymenujte aspoň štyri fiktívne územia štátu

Uveďte a popíšte jednotlivé zložky štátneho územia

Uveďte a charakterizujte spôsoby nadobúdania štátneho územia v medzinárodnom práve. Vysvetlite inštitút anexie štátneho územia a otázku jeho legality

Definujte pojem štátna hranica, uveďte a charakterizujte aspoň dva druhy štátnych hraníc a dva navzájom súvisiace spôsoby vymedzovania štátnych hraníc. Vysvetlite pojmy delimitácia a demarkácia

Definujte a charakterizujte právny režim „pobrežných vôd“ a „priľahlého pásma“, pojem kontinentálny šelf, jeho vymedzenie a práva a povinnosti štátov v rámci tohto priestoru

Definujte pojem výlučná ekonomická zóna, jeho vymedzenie a charakterizujte jeho medzinárodnoprávny režim, pojem šire (voľné) more a uveďte aspoň štyri slobody šireho mora a pojem dno a podzemie šireho mora, jeho vymedzenie a charakterizujte jeho medzinárodnoprávny režim

Uveďte a popíšte aspoň šesť základných zásad právneho režimu kozmického priestoru

Definujte pojem vzdušný priestor štátu, uveďte základné zásady právneho režimu vzdušného priestoru a slobody vzduchu tak ako ich zakotvuje medzinárodnoprávna úprava vzdušného priestoru

Charakterizujte hlavné črty medzinárodnoprávneho režimu Antarktídy a jeho kontrolný systém. Uveďte aspoň štyri základné zásady medzinárodného práva životného prostredia

Vysvetlite pojem medzinárodná rieka, mnohonárodná rieka, národná rieka, hraničná rieka a uveďte štyri základné pravidlá, ktoré spravidla vyplývajú so zmluvy o zmedzinárodnení mnohonárodnej rieky

Charakterizujte prvotnú okupáciu a vydržanie ako spôsoby nadobudnutia štátneho územia a jej premeny v kontexte judikatúry medzinárodných súdnych a arbitrážnych orgánov

Charakterizujte delimitáciu štátnej hranice a uveďte akými spôsobmi a za pomoci akých pravidiel sa delimitácia uskutočňuje v praxi štátov

Charakterizujte zameranie medzinárodnoprávnej úpravy pohraničných režimov a uveďte aspoň dva príklady zmlúv, ktoré upravujú túto problematiku. Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu cezhraničnej spolupráce medzi štátmi

Vysvetlite pojem cesia ako spôsob nadobudnutia štátneho územia a uveďte aspoň štyri príklady praktickej aplikácie tohto inštitútu v praxi štátov

Charakterizujte najdôležitejšie ustanovenia Dohovoru o medzinárodnom civilnom letectve (1944) a vysvetlite podstatu a účel Dohody o medzinárodnej leteckej prepravnej službe (tzv. Dohoda o dvoch slobodách vzduchu) a Dohody o medzinárodnej leteckej doprave (tzv. Dohoda o piatich slobodách vzduchu) z roku 1944

Uveďte aspoň dva dohovory týkajúce sa potierania leteckých únosov (leteckého pirátstva) a jednu dôležitú zásadu, ktorá z týchto dohovorov vyplýva a vysvetlite podstatu Dohody

o otvorenom nebi (1992) v kontexte noriem medzinárodnoprávneho režimu vzdušného priestoru

Uved'te dohovory upravujúce medzinárodnoprávny režim kozmického priestoru a obyčajové pravidlá, ktoré platia v oblasti medzinárodnoprávneho režimu kozmického priestoru

Uved'te príklady deklarácií Valného zhromaždenia OSN v oblasti kozmického práva a ich účel a špecializované orgány OSN s pôsobnosťou v oblasti medzinárodného kozmického práva a ich základné právomoci

Charakterizujte Dohovor o režime plavby na Dunaji (1948) a jeho najdôležitejšie ustanovenia. Vysvetlite pojem „neplavebné využívanie medzinárodných riek“ a najdôležitejšie ustanovenia Dohovoru o režime splavných vodných ciest (1921)

Charakterizujte Medzinárodnú námornú organizáciu a uved'te aspoň dva dohovory, ktoré využíva pri svojej činnosti. Uved'te aké aktivity vykonáva Slovenská republika v oblasti dna a podzemia širšieho mora

Vysvetlite na aké kategórie delí zmluvné strany Washingtonská zmluva o Antarktíde (1959) a uved'te aspoň dve zásady medzinárodného práva životného prostredia ktoré existovali do začiatku 70.-rokov dvadsiateho storočia. Vysvetlite aké sú osobitosti vymedzenia štátnych hraníc v priestore Arktídy

Charakterizujte význam a najdôležitejšie ustanovenia Deklarácie OSN o ľudskom životnom prostredí prijatej na Konferencii OSN o životnom prostredí, ktorá sa konala v Štokholme (1972), charakterizujte význam Rámcového dohovoru o zmene klímy (1992) a Kjótskeho protokolu k tomuto dohovoru (1997)

Vysvetlite pojmy „štátne občianstvo“ a „štátny občan“. Uved'te aspoň dva medzinárodné dohovory, ktoré upravujú problematiku štátneho občianstva a aspoň dve zásady, na základe ktorých sa identifikuje štátoobčiansky vzťah právnických osôb. Uved'te a charakterizujte aspoň dve obyčajové pravidlá medzinárodného práva v oblasti štátneho občianstva

Charakterizujte Návrh článkov o štátnom občianstve fyzických osôb pri sukcesii štátov s komentárom (1999) Komisie OSN pre medzinárodné právo a jeho ustanovenia a uved'te aspoň štyri okruhy otázok, ktoré upravuje Európsky dohovor o štátnom občianstve (1997). Vysvetlite pojem právo diplomatickej ochrany štátneho občana v cudzine a uved'te aspoň štyri základné pravidlá diplomatickej ochrany podľa medzinárodného obyčajového práva

Charakterizujte pojmy „bipolit“, „apolit“, „cudzinec“ a uved'te základné otázky ich postavenia, ktoré upravuje medzinárodné právo. Uved'te a charakterizujte aspoň štyri cudzinecké režimy

Uved'te právnu úpravu a základné črty medzinárodnoprávneho inštitútu azylu, medzinárodného utečeneckého práva a vysvetlite ich hlavné rozdiely a spoločné črty

Vysvetlite význam Charty OSN (1945) z hľadiska ochrany ľudských práv a uved'te a charakterizuje aspoň dva orgány OSN, ktoré majú právomoc v oblasti ochrany ľudských práv. Charakterizujte Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a jej význam

Charakterizujte Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (1966) a jeho kontrolné procedúry a Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (1966) a jeho kontrolné procedúry. Uved'te aspoň štyri dohovory OSN v oblasti ochrany ľudských práv

Charakterizujte Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien a jeho kontrolné procedúry, Dohovor o právach dieťaťa a jeho kontrolné procedúry

Charakterizujte Európsky dohovor o ochrane ľudských práv (1950) a jeho kontrolné procedúry. Popíšte proces prerokovania individuálnej sťažnosti jednotlivca pred Európskym súdom pre ľudské práva podľa tohto dohovoru.

Charakterizujte Európsku sociálnu chartu Rady Európy a jej kontrolné procedúry

Charakterizujete úpravu občianstva Európskej únie ako aj azylové a utečenecké právo Európskej únie a skupiny osôb, ktorých postavenie upravuje

Charakterizujte medzinárodné právo ľudských práv ako odvetvie medzinárodného práva verejného a členenie ľudských práv zakotvených v medzinárodnom práve ľudských práv podľa generačného princípu

Charakterizujte činnosť Rady OSN pre ľudské práva a jej miesto v rámci štruktúry orgánov OSN a charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu práv domorodých národov

Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu ochrany ľudského práva na životné prostredie

Vymenujte a charakterizujte vnútroštátne orgány štátu pre medzinárodné styky

Vymenujte a charakterizujte diplomatické a nediplomatické zahraničné orgány štátu pre medzinárodné styky

Uveďte aspoň dva medzinárodné dohovory, ktoré upravujú postavenie vnútroštátnych orgánov pre medzinárodné styky a uveďte právomoci prezidenta Slovenskej republiky vo vzťahu k zahraničiu a výsady a imunity hlavy štátu podľa noriem medzinárodného práva

Charakterizujte Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a uveďte aspoň šesť jeho právomocí podľa zákona č.575/2001 Z. z a uveďte medzinárodné dohovory z oblasti medzinárodného diplomatického práva

Vymenujte funkcie stálej diplomatickej misie štátu v inom štáte a popíšte tri rangy (úrovne) vedúcich stálych diplomatických misií štátu v inom štáte

Uveďte a charakterizujte výsady a imunity stálej diplomatickej misie štátu v inom štáte a diplomatického personálu diplomatickej misie

Vysvetlite pojem osobitná misia a uveďte príklady predmetu jej činnosti a vymenujte funkcie stálych misií pri medzinárodných organizáciách podľa kodifikovaných obyčajových pravidiel vo Viedenskom dohovore o zastúpení štátov v ich stykoch s medzinárodnými organizáciami univerzálnej povahy (1975).

Uveďte funkcií konzulárneho úradu a vysvetlite rozdiel medzi riadnym a honorárnym konzulom

Vymenujte štyri rangy vedúcich konzulárnych úradov, vysvetlite pojem „konzulský patent“ a pojem „exequatur“, pojem „agrément“ a pojem „poverovacie listiny“, uveďte rozdiely medzi nimi

Vysvetlite podstatu a spôsob aplikácie inštitútu stálej pozorovateľskej misie štátu pri medzinárodnej organizácii univerzálnej povahy a charakterizujte právnu úpravu a postavenie delegácií štátov na zasadnutí orgánov medzinárodnej organizácie a na medzinárodných konferenciách

Charakterizujte pojem „diplomatický zbor“ a pojem „konzulárny zbor“. Uveďte v akých situáciách sa považujú za štátne orgány pre medzinárodné styky vojenské jednotky, lode a lietadlá štátu? Aké je ich postavenie ak sa nachádzajú na území iného štátu alebo prechádzajú územím iného štátu?

Uved'te ktoré vnútroštátne orgány SR a v akom rozsahu majú právomoc rozhodovať o vyslaní ozbrojených síl SR do zahraničia alebo pobyte zahraničných vojsk na území SR

Definujte pojmy „medzinárodný orgán“ a „medzinárodná organizácia“ a vysvetlite ich spoločné a odlišné znaky

Vysvetlite aká spravidla býva štruktúra orgánov medzinárodnej medzivládnej organizácie a akým spôsobom sa spravidla tvorí rozpočet medzinárodnej medzivládnej organizácie

Uved'te ciele a zásady Organizácie Spojených národov. Vymenujte šesť hlavných orgánov OSN

Vysvetlite postavenie a právomoci Valného zhromaždenia OSN a popíšte aké formy zasadnutí môže mať Valné zhromaždenie OSN

Uved'te dva pomocné orgány Valného zhromaždenia OSN. Vymenujte a charakterizujte šesť tzv. hlavných výborov Valného zhromaždenia OSN

Charakterizujte význam a právomoci Sekretariátu OSN, Hospodárskej a sociálnej rady OSN

Charakterizujte význam a právomoci Bezpečnostnej rady OSN a význam a právomoci Poručenskej rady OSN

Charakterizujte význam a právomoci a zloženie Medzinárodného súdneho dvora OSN. Uved'te aspoň dve oblasti o ktoré sa rozšírila činnosť OSN nad rámec ustanovení Charty OSN (1945)

Uved'te a charakterizujte ciele činnosti Rady Európy ako aj jej orgány

Uved'te zameranie a ciele činnosti Organizácie severoatlantickej zmluvy (NATO) a jej orgány

Uved'te ciele činnosti Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe a jej orgány

Uved'te orgány Európskej únie a krátko ich charakterizujte

Uved'te medzinárodné špecializované organizácie OSN a spôsob ich spolupráce s OSN

Uved'te medzinárodné organizácie priateľské k OSN a spôsob ich spolupráce s OSN

Uved'te medzinárodné odborné organizácie, ktoré nemajú dohodu o pridružení a ani dohodu o priateľstve s OSN avšak s OSN spolupracujú

Charakterizujte právomoci, postavenie a činnosť Výboru ministrov Rady Európy a Parlamentného zhromaždenie Rady Európy

Vysvetlite proces vzniku Európskej únie v kontexte existencie jej predchodcov

Vysvetlite proces vzniku Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe

Charakterizujte tradičnú štruktúru medzinárodného práva ozbrojených konfliktov. Vysvetlite miesto práva medzinárodnej bezpečnosti v rámci medzinárodného práva ozbrojených konfliktov a jeho podstatu

Charakterizujte predmet úpravy medzinárodného práva ozbrojených konfliktov v užšom zmysle – t.j. práva platného za vojny (jus in bello) Uved'te a popíšte tri základné zásady medzinárodného práva ozbrojených konfliktov v užšom zmysle

Uved'te aké právne následky vznikajú začatím vojny medzi štátmi. Vysvetlite rozdiel medzi pojмами „kombatant“ a „nekombatant“. Uved'te podmienky, na základe ktorých medzinárodné právo ozbrojených konfliktov priznáva osobám status príslušníka ozbrojených síl

Uved'te a popíšte spôsoby zastavenia bojových akcií a ukončenia vojnového stavu

Uved'te predmet a účel Dodatočného protokolu I (1977) a Dodatočného protokolu II (1977) k štyrom Ženevským dohovorom o humanitárnom práve (1949)

Charakterizujte právnu úpravu a základné črty inštitútu vojnovkej okupácie a inštitútu neutrality v zmysle medzinárodného práva ozbrojených konfliktov

Uveďte, ktoré územia (priestory) môžu byť dejiskom vojnových akcií a ktoré územia (priestory) nemôžu byť dejiskom vojnových akcií. Vysvetlite kedy začína vo vzťahoch medzi štátmi vojnový stav

Charakterizujte všeobecne medzinárodné zmluvy v oblasti odzbrojenie, ich povahu a kontrolné mechanizmy. Uveďte oblasti, v rámci ktorých sa predpokladá existencia obyčajových pravidiel medzinárodného práva odzbrojenia

Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu zákazu jadrových skúšok a nešírenia jadrových zbraní

Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu bezjadrových zón a jadrového odzbrojenia

Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu odzbrojenie a regulácia zbrojenia v oblasti chemických a bakteriologických zbraní. Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu zákazu používania prostriedkov ekologickej vojny

Vysvetlite najdôležitejšie historické momenty vzniku medzinárodného práva odzbrojenia a jeho inštitucionálne zabezpečenie

Uveďte aký význam má pre aplikáciu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (1968) Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu. Uveďte oblasti zemských a mimozemských priestorov, kde boli medzinárodnými zmluvami vyhlásené bezjadrové zóny. Uveďte názov a stručný obsah najnovšej dvojstrannej rusko-americkej zmluvy týkajúcej sa jadrového odzbrojenia. Charakterizujte Zmluvu o zákaze pokusov s jadrovými zbraňami v ovzduší, v kozmickom priestore a pod vodou (1963)

V rámci medzinárodných zmlúv týkajúcich sa odzbrojenia a regulácie zbrojenia v oblasti konvenčných zbraní charakterizujte obsah a význam Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách v Európe a Dohovoru o zákaze, použití, skladovaní výroby, predvádzaní a o zničení nášľapných mín (1997). Charakterizujte obsah a kontrolné procedúry Zmluvy o obchode so zbraňami (2013)

Uveďte dohovory z oblasti medzinárodného trestného práva týkajúce sa konvenčných trestných činov. Uveďte oblasti, v rámci ktorých vznikla medzinárodnoprávna úprava potierania tzv. konvenčnej trestnej činnosti.

Uveďte a charakterizujte aké dve skupiny noriem v sebe zahŕňa súčasné medzinárodné trestné právo. Uveďte akým spôsobom sa v medzinárodnom trestnom práve vyvíjali jednotlivé druhy zločinov podľa medzinárodného práva a akým spôsobom je ich možné trestať?

Charakterizujte právny základ, orgány a zameranie činnosti Medzinárodnej organizácie kriminálnej polície

Charakterizujte vznik a činnosť Medzinárodného vojenského tribunálu v Norimbergu Akým spôsobom vznikli Medzinárodný tribunál pre zločiny spáchané v bývalej Juhoslávii a Medzinárodný trestný tribunál pre Rwandu

Uveďte názvy zločinov podľa medzinárodného práva zakotvené v Štatúte Medzinárodného trestného súdu (1998) Uveďte skutkovú podstatu vojnového zločinu zakotveného v Štatúte Medzinárodného trestného súdu (1998) umožňuje stíhať i zločiny poškodzujúce životné prostredie. Uveďte príklady, tzv. zmiešaných trestných tribunálov, ktoré súdia aj vojnové zločiny, a ktoré majú zmiešaný charakter, z toho dôvodu, že v ich rámci zasadať ako vnútroštátni, tak aj medzinárodní sudcovia

Charakterizujte vývoj procesu zakotvenia skutkovej podstaty zločinu agresie podľa Štatútu Medzinárodného trestného súdu (1998) ako aj definíciu agresie podľa rezolúcie VZ OSN č. 3314 (1974) o definícii agresie

Uveďte medzinárodné tribunály, pred ktorými sa trestali alebo trestajú vojnové zločiny a stručne ich charakterizujte

Uveďte právnu úpravu činnosti, právomoc a štruktúru Medzinárodného trestného súdu

Uveďte právnu úpravu činnosti, právomoc, štruktúru a spoločné orgány Medzinárodného tribunálu pre bývalú Juhosláviu a Medzinárodného tribunálu pre Rwandu

Vysvetlite pojem extradícia a uveďte jej medzinárodnoprávne pravidlá